

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de M.

(Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român
Sibiu

Abonamentul:
pentru parohii cl. I Lei 7000. — cl. II Lei 5000. —
cl. III Lei 3000. — Particulari Lei 7000. — Autorități
și străinătate Lei 15.000. — De sărbători Lei 20.000. —

Articole și corespondențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu
strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate
nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiilor Str. Șaguna 8
un cm.² 20 Lei pentru odată
de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Tele-
graful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Umanitate și omenie

O serie de valori, în cari timpurile dinainte credeau cu tărie, sunt contestate azi spre uluirea multora. Pornirea revoluționară a vremii se manifestă cu atâta radicalism, încât uneori pare că vrea să răstoarne totul, că nu mai vrea să lase nici un stâlp, nici un punct de sprijin din ceea ce constituia edificiul lumii de totdeauna.

Și totuși, dacă ne plecăm bine urechea la acest vuet, distingem în el cadentându-se cu o supremă pasiune silabele cuvântului: *umanitate*. Lumea aceasta nouă crede totuși în ceva ce constituie pentru ea valoarea supremă: crede în *umanitate*. Răstoarnă totul pentru *umanitate*, s'a sacrificat în luptă subterană pentru *umanitate*, iar ajunsă la cârmă își desfășoară toate puterile într'un efort constructiv uriaș pentru *umanitate*. Proces dialectic, materialism istoric, economie dirijată, bunuri colectivizate și alte teorii și lozinci, pe cari le auzim rostite neconținut, sunt subordonate credinței în *umanitate*, voinței de-a ajuta *umanitatea*, ca realitate eternă și supremă, pe care n'o poate măcina procesul dialectic, ci numai ajuta, pe care n'o contestă în ceea ce are pasionant și vrednic de-o iubire mistică, materialismul istoric.

Dar atunci lumea aceasta nouă nu mai vine cu un ideal chiar atât de straniu. Ba e un ideal foarte familiar celor ce au trăit creștinismul în intimitatea inimii lor. Credința în om și dragostea de om, ca valoare eternă, ca valoare imediat următoare Absolutului și implicată în credința în Absolut, este piatra de temelie a vieții creștine. Pentru om s'a făcut om Absolutul, pentru om s'a jertfit Fiul lui Dumnezeu. Prin omul umil, avizat la ajutor, întâlnim Absolutul; ajutorarea omului e condiția salvării fiecăruia din noi în vecinicie.

Oh, ce lucru de preț e omul! Cine poate măsura adâncimea lui, cine poate cântări valoarea lui, cine poate arăta limita unde trebuie să se oprească dragostea de el. Un creștin cu inima subțiată și străluminată, un preot cu ființa într-o continuă stare de topire pentru Dumnezeu și semenii, se simte cucerit de dragostea de om ca de-o dulcețată infinită.

Dar dragostea de *umanitate* nu e deloc străină nici neamului nostru. Ba, am putea spune că nu există neam care să o aibă atât de adânc concrescută cu sufletul lui. Nici un neam nu are în graiul său un cuvânt ca «*omenia*», care reprezintă pentru neamul nostru valoarea supremă. Termenul «*umanitate*» e de fabricație intelectuală, derivat din limba latină moartă. Numai la noi există un cuvânt asemănător, ca noțiune populară, crescută și hrănită din viața poporului.

Și putem spune că termenul «*omenie*» are un înțeles cu mult superior celui de «*umanitate*».

Întâi să vedem ce-i comun: luând cuvântul «*umanitate*» nu în sens exten-

siv ca denumire a genului uman în multiplicitatea indivizilor lui, el înseamnă esența omului în ce are caracteristic și superior întregii naturi. Dar întrucât *umanitatea* din mine este aceea cu care înțeleg *umanitatea* altuia, ea exprimă și o relație față de semenii, supremul mod al relației față de ei: aceea prin care respect, înțeleg și promovez *omenitatea* lui.

Amândouă aceste înțelesuri sunt cuprinse într'un mod cu mult mai limpezit, mai filtrat și mai înobilat în termenul românesc. Cu mult mai mult spui când afirmi că într'un om se află multă «*omenie*». La fel spui mai mult când zici că acest om e plin de «*omenie*» în raporturile cu semenii.

În «*omenie*» Românul a văzut noblețea ființei om. «*Omenia*» din cineva e opusul «*câniei*» sau al «*bestialității*», ca să folosim un termen intelectual și foarte modern. «*Om*ul de *omenie*» se află pe treapta cea mai înaltă a genului om. Dacă pentru Nietzsche idealul omului este «*supra-omul*», pentru neamul nostru este «*omul de omenie*», omul realizat în plinătatea esenței de om. De fapt nici un gen nu se poate depăși pe sine, oricât s'ar desăvârși. Dar desăvârșirea omului stă în «*omenia*» sa restabilită, după stîrbirile suferite prin atâtea patimi. Și «*omenia*» este un lucru atât de înalt pentru neamul nostru, încât ea de fapt este una cu «*îndumnezeirea*». Căci nici acest cuvânt nu arată că omul ar fi scos din cadrele și determinantele genului său, măcar că e străbătut de Dumnezeu. Dacă ar fi peste tot posibil drumul la un «*supraom*», el ar trebui să ducă întâi la «*omenie*».

Dar «*omenia*» se arată mai cu seamă ca o anumită relație față de semenii, ca cea mai respectuoasă și gingașă relație. «*Omenia*» e valoarea prin care promovez «*omenia*» altuia, adică promovez în general «*omenia*». Cine ar putea defini comoara de noblețe pe care o exprimă acest cuvânt ca relație. Ea e delicată, duioasă, respectuoasă, gata de ajutor, de înțelegere; ea e tinere de cuvânt, e caracter, participare la suferința altuia, e milă, bun simț, lipsă de cruzime, de bădărnă, de fudulie. Dar cine poate spune ce lucru scump, mai presus de orice frumusețe spirituală, ce lucru dumnezeesc este *omenia*!

Aceasta e zestrea cu care a scos trecutul poporului nostru pe arena istoriei contemporane, atât de pasionată după *umanitate*. Neamul nostru întâmpină această lume ce caută furtunos «*umanitatea*», cu «*omenia*» sa.

Când se va ridica lumea aceasta dela «*umanitatea*» ei, la «*omenia*» înțeleasă românește?

Desigur nu e realizată «*omenia*» ca bun general nici în neamul nostru. Puțini sunt de fapt oameni de *omenie*. Dar nu e mai puțin adevărat că ea constituie un ideal bine definit în concepția poporului nostru și

„Gu fața la Dumnezeu...”

lubtului meu frate!

Am așteptat de două luni și mai bine scrisoarea ta, care-mi sosește abia după trei săptămâni dela datarea ei. Ce bucurie și acum! Dar, bucuria noastră, a durerilor... de câte ori am avut prilejul fericit de-a desface o astfel de scrisoare, simțeam că întru nu în taina unui plic rece, ci în cămara unui suflet aprins de dragostea pentru Hristos și poporul acesta vrednic de milă.

Ceea ce-mi scrii de astă dată, mă face să-mi priponesc gândurile mai cu deadinsul asupra zilelor cari se duc spre paguba atâtor suflete, și în deosebi, asupra «*zilei de astăzi*» care ne reclamă în șantierul sale, cu toată întregimea noastră duhovnicească. Ceea ce-mi scrii, e ceea ce sută la sută ar trebui să-ți răspund că e înlocuim și 'n parohia mea.

Știu că ai pornit din confortul orașului mai acum vreo doi ani, într'un sat cu omenii ca pâinea lui Dumnezeu și pe cari nu i-ai cunoscut și nu te-au cunoscut, dar cari, te-au așteptat în loc de alte surprize, cu o vacă de lapte și doi porci — cumpărate toate din dragostea lor pentru «*părintele*» care se știa că trebuie să poposească încurând, în cea mai enigmatică viață, a satului.

Te-a surprins jertfa dragostei lor, cu lacrimi de bucurie, dar, în loc să te încante spre lăncezeală, te-a împintenit la treabă ca pe unul care cunoaște pe Hristos și e gata a-și pune și sufletul pentru Evanghelia Sa mântuitoare.

Ceea ce-mi scriai din când în când că poți realiza acolo, era pentru mine un prilej de mângâiere și o nădejde în plus pentru urcușul care-l am și eu în față și care, pe măsură ce-l străbat, apare tot mai înalt și nedesvelit ca o mare taină a cunoașterii și ca un pisc de munte implantat într-o salbă de nori.

Îmi scrii și tu, dragul meu, în ultima scrisoare că simți o mare lipsă de-a te lămurii în multe chestiuni. Și aceasta nu pentru că ai fi pornit cu nepricepere în ogorul parohiei tale, ci dimpotrivă; starea de spirit care stăpânește astăzi întreaga lume, a depășit prin rigorile războiului actual, orice cadre de pastorală codificată. Te afli, tu iubite frate, și eu și flecare, față 'n față cu probleme de chirurgie sufletească ne mai întâlnite și atât de complicate, cum numai o stare de febrilitate și haos, ca cea actuală, putea să le nască cu atâta precocitate. Dacă medicina prin pro-

spre el trebuie să tindă atât neamul nostru, cât și *omenirea* întreagă, căci e de-o claritate și de-o superioritate netă față de «*umanitatea*» concepută de moderni. Pentru a se convinge oricine de aceasta, dăm doar un singur temei: să ne gândim ce fericită ar fi lumea când toți ar fi oameni de *omenie*. Lucrurile apar însă cu mult mai obscure când ne gândim la o lume stăpănită de «*umanitate*». Și aceasta pentru că nu este în conștiința obștească a lumii o icoană clară, unitar cristalizată, a «*umanității*». Și multe patimi se deslănțue în numele ei, cum nu se întâmplă în numele «*omeniei*».

bele ei cele mai avansate, a stopat un moment în fața tunurilor crescute din durerile frontului și și-a perfecționat acum — prin tranșee și spitale de zonă — cu o sută de ani mai de vreme, măsurile de profilaxie și terapeutică, atunci, să nu ne fie povară de gând surprizele de întortochiere sufletească ce ne răsăr în cale, la intervale atât de apropiate unul de altul și atât de neprevăzute. Ceea ce n'am mai auzit și n'am prevăzut, să nu ne fie prilej de îngrijorare, ci motiv de încredere în biruința inevitabilă a apostolatului sincer.

Nu-ți scriu acestea ca un dascăl de dascălie, ci ca un frate tânăr, care, mă silesc și eu din toate puterile să-mi întregesc caracterul în laturile Evangheliei și așa s'o vestesc spre mântuire unei lumi care nu știe să ceară astăzi decât *pâine și pace*, și acestea cu gura, nu cu inima...

Îmi scrii textual «*odată cu războiul, s'a dus de aici și liniștea și mi-a lăsat în schimb multă amestecătură de gânduri; probleme încălcite, realități sufletești extrem de tulburi și-mi face impresia că am căzut cine știe din ce lume, între niște oameni pe cari nu l-am mai văzut niciodată... situația e așa de curioasă, încât de multe ori nici nu știu ce să cugeti*».

Ceea ce ai remarcat, cu durerea păstorului care-și vede turma grăbind spre genune, e ceea ce se manifestă astăzi în fiecare colț de pământ al țării — și mai departe — crescând în intensitate după cvetul de vrajă al anurilor omeni — dar mai ales după măsura sensibilității sufletului de părinte. Nu e fasă o stare definitivă, intrată în tipare cari dăinuiesc, ci o svârcolire a omenirii spre noi luminișuri de viață, o frământare care doare până să ajungă aluatul după care suspină talmic atâtea suflete.

Știu că dacă n'ai fi ostenit pentru izbăvirea lor, n'ai putea să pătrunzi și să simți scăpătarea de astăzi. Dacă până ieri ai fi fost nepăsător și rece la toată frământarea lor, nu te-ar fi mișcat prea mult, astăzi, nici înduplecarea lor spre căile de pustiu și de zloată. Sensibilitatea ta de ieri și interesul depus, e măsura durerilor tale de astăzi. Un părinte care nu depune nici o trudă în creșterea fiilor, nu cunoaște nici mângâierea, nici bucuria și nici întristarea. Starea lui sufletească e nepăsarea micului slujbaş care nu se frământă de grijă pentru un ideal, ci mănă zilele din urmă ca pe o turmă, pentru a ajunge mai degrabă la zi întâi când se ridică sămbria. Suferința nu e a oamenilor de rând, ci e un privilegiu al sufletelor cari au prins rădăcini puternice în taina credinței. Fără această cârmă de credință, de cele mai multe ori, omul ajunge un oportunist căruia-i displace suferința — mai cu seamă de natura aceasta și se complăce în orice stare de spirit — storcând până poate câte un profit și învâluind totul cu 'n zâmbet de nepăsare.

De sigur, că în fața acestor realități semănate de urgia războiului, fie-

care e ispitit să creadă că e mai bine să lase totul la voia întâmplării și să facă ce poate de azi pe mâine — mai ales că ceea ce se clădește acum n'are stabilitate. E drept, vor judeca mulți așa, dar nu mi-ași putea imagina nici cum pe un preot în această postură! Poate că plugul vieții nici când n'a răsturnat brazde mai adânci decât astăzi și deci nici când n'a fost prilej de o mai reușită înșămânțare ca acum. A pași peste aceste brazde sufletești, atât de bolovănoase, nu e lucru tocmai ușor. De aceea, și tu și eu, adeseori ne înțebam, cum poate fi atât de aprigă puterea satanică a răului care stă să se aștearnă ca o lavă vulcanică peste orice urmă de noblete sufletească și de înscăunare a lui Hristos între noi.

Când stăm însă să ne consultăm cu exemplarele de elită ale Bisericii, cari, rând pe rând și-au verificat din veac până 'n prezent, puterile și sortii de blăniță, atunci nu putem decât să înțelegem că împărăția lui Dumnezeu se la cu năvala și cei silitori o apucă (cf. Matei 11, 12). După măsura vieții lor, cântărindu-ne faptele, vom putea aștepta și noi zile mai bune.

Poate te vei îndoi, dar e bine să ne amintim că nu suntem noi în drept a ne aprecia și nici nu culegem noi rodul înșămânțării, ci Dumnezeu. Evanghelistul Luca, zice că cine „pune mâna lui pe plug și se uită îndărăt nu este potrivit pentru împărăția lui Dumnezeu” [9, 62]. Am ajuns plugarii lui Dumnezeu, să arăm înainte... Am convingerea necălită că binele realizat, nu dispare fără urmă. Va răsa odată, dar până atunci e necesară răbdarea iernii care apasă bobul de grâu între brazde. Răul e sporadic și efemer. Nu se poate imprima în tipare de durată fiindcă n'are existență de sine. E pur și simplu e deficiență. Chiar dacă momentan, corabia unei parohii deviază, odată va reveni magnetul acolo unde intenționează și vrea păstorul. Și atunci, ne rămâne să vrem și noi așa cum a vrut Hristos — mai presus de orice risc și de orice jertfă!

Dacă păstoriții tăi de astăzi, iubite frate, te-au primit la 'nceput așa cum îmi scriai — fără să te cunoască — fi sigur că lucrând pentru Hristos și perseverând în dreapta dela 'nceput, chiar dacă azi nu te văd, între ei fiind, te vor primi a doua oră cu mai multă recunoștință și dragoste și cu mai multă ascultare, atunci când pacea lui Hristos va decide.

Iubite Frate

Se face astăzi lux de concurență a forțelor. Poate că nu toată au directive îndreptate spre un ideal de supremă fericire. Se iau la întrecere indivizi și popoare fie în acaparare de bunuri, fie în ură, fie în procentajul producției de război. Intreaga lume e în febra mișcărilor accelerate. Chiar dacă

nu toți lucrează sub egida unui scop bine definit, apoi toți aleargă — goana neastâmpăratului, a neliniștii și îngrijorării.

În fața acestei activități febrile a unei lumi care pare a fi sărit din tâțani, un preot nu poate rămâne inactiv, nepăsător și indiferent.

Dacă atunci când cresc rănilor, se mărește și lăcrimă doctorului, credem că nu-i nepotrivit ca în fața unei lumi care nu știe încotro aleargă, să apară îndrumători fideli cari — cu prețul celei mai lucăpăținate stăruinți și jertfe, să fie lumina peste veac, torțe în brațele acestei lumi care plânge mereu, cere, vrea ceva și nu știe de unde să ia.

Te știu, dragul meu frate, din tot ce mi-ai scris, că n'ai pregetat o clipă să fii ceea ce vrea și Hristos să fim. E bine aci să stăruim pe mai departe — așa precum fac și eu — în dragostea dela început și așa să-L facem încă cunoscut pe Hristos. Unui părinte nu-i stă bine să nu lucreze chiar dacă toți fiii săi ar fi asigurați. Și dimpotrivă, dacă stările actuale ne dau prilejul unor deziluzii în ce privește orientarea integrală a lumii spre Hristos; sau remarcăm ne plăcuta deplasare sufletească a păstoriților într-o altă alvie decât cea a Evangheliei, să stăruim cu timp și fără timp într-o îndrumare și a striga „depe acoperișuri” care este voia lui Dumnezeu și adevărata cale de izbăvire pentru orice om, astăzi.

Ceeace se cuvine să facem noi, preoții lui Hristos, astăzi, să nu facem de ochii lumii și nici ca să ne încadrăm numai în spasmodica frământare a veacului, în ritmul de mișcare universală. Lucrăm și trebuie să lucrăm la lumina Evangheliei — cu sârg — fiindcă aceasta ne e chemarea de misionari ai Cerului în vatra pământului. Noi, nu suntem lucrători ca lumea ci „suntem împreună lucrători cu Dumnezeu” [I. Cor. 3, 9] pentru lume, pentru înzdrăvenirea și înduhovnicirea ei. Și fiindcă suntem astfel de lucrători, ni se cade să lucrăm lucrurile Celui ce ne-a trimis, până este ziuă... [cf. Io. 9, 4].

Lucrăm la această înduhovnicire a lumii, nu orientându-ne după strigătul ei de alarmă nici după svâcniturile ei de viață, cât după cumpăna Evangheliei cu perspective peste veac. Vom fi prezenți în toate răspântiile de viață, nu le vom neglija, dar fără a ne lăsa copleșiți de răvașele ei, fără a sucomba. Idealul spre care tind păstoriții de suflet, e limpede în orice împrejurare istorică fiindcă e același. Diferite sunt numai motivele pe cari se așterne și metodele de lucru.

Se lucrează, astăzi, în anumite direcții, cu așa zisul fanatism. Preotul convins că poartă jugul lui Hristos, nu va adopta o astfel de metodă care constrânge după calcul și rațiune

Cătră ziare

— O scrisoare —

D Ionel Pop, înaltul comisar al guvernului pentru Ardealul de Nord, a trimis ziarelor următoarea scrisoare:

Domnule Director, — Persistă să apară în unele ziare afirmațiunea că prin introducerea în Transilvania de Nord a administrației românești, s'a înființat acolo un regim de teroare și s'au produs acte de persecuție, omoruri, etc.

Pentru a restabili adevărul mă simt dator să arăt următoarele: Administrația românească a fost instalată în județele Trei Scaune, Ciuc, Odorhei, Mureș, la începutul lunii Octomvrie 1944 și a funcționat până la 14 Noiembrie 1944. În județele Someș și Sălaj nu a funcționat decât câteva zile. În celelalte județe nu s'a produs nici chiar un început de instalare.

În timpul cât a funcționat în județele arătate, administrația românească nu a săvârșit acolo nici un act de teroare, omor, etc.

Cazurile din jud. Trei Scaune și Cluj, care au format obiectul și a unor discuțiuni în presă, s'au produs, primul înainte de instalarea autorităților românești, al doilea într'un teritoriu în care administrația românească nu a fost instalată.

Primiți etc.

Dr. Ionel Pop

Înalt Comisar pentru Transilvania eliberată

sau chiar peste ele, ci va lucra cu ele-nul, cu entuziasmul dragostei care pleacă dela suflet la suflet; care nu cere, ci dăruiește; care nu așteaptă reciprocitate, ci oferă mereu; se topește ca o luminare de dragul luminii și numai pentru a lumina.

Ca ispravnicii ai tainelor lui Dumnezeu, așa e bine să lucrăm toți, în perspectivă verticală nu orizontală, sau cum ne spunea nouă bunul nostru părinte profesor de dogmatică Dumitru Stăniloae, să lucrăm toți cu fața la Dumnezeu, nu la oameni. Numai astfel lucrând tu, iubite frate, și eu și toți cei încunați de Hristos cu har, vom scăpa de amărăciunea sufletească pe care ne-o îmbie o lume ca cea de astăzi, și vom avea împăcată conștiința misiunii împlinite, dobândind până la urmă, cu siguranță, „unitatea Duhului în legătura păcii” [Ef. 4, 3].

Al tău iubitor frate
Părintele Nichifor

STIRI LOCALE

Predică în Catedrala din Sibiu

6 Duminică în 18 Februarie 1945, servesc: consilier Ieronim Grov, Aurel Nanu și prot. Mihail Neagu; diaconii: Alexandru Popa și Simion Macarie. — Predică: cons. Aurel Nanu. — La Oastea Domnului predică: preotul Dr. Corneliu Sârbușdela parohia Sibiu-Treistejari.

Tinerețe și „probleme sociale“?!...

Mai zilele trecute, spre bucuria mea, mă 'ntâlnesc cu'n coleg, nu de clasă, ci de școală secundară, el fiind cu doi ani în urma mea.

— Bine te 'ntâlnii, frate! Dar, pe unde mai „ții țara” și cu ce te ocupi..

— Apoi, drept să-ți spun, ași avea multe să-ți povestesc, dar, iartă-mă te rog, mă grăbesc pentru a fi prezent la o... ședință?!..

— Las-o'ncolo de ședință!.. Tocmai acum s'a fixat întrunirea, când aveam dorința de-a sta de vorbă cu tine?!.. Și cam ce discutați acolo, dacă nu sunt secrete și se poate spune?..

— În amănunt nu pot să ți spun, dar în mare mă'ndur, Tu trebuie să știi — spune colegul — că noi tinerii suntem „chemați”, de vremurile prezente, să luăm parte activă și să milităm, alături de cei competenți, în sensul rezolvării și soluționării „problemelor sociale”, probleme la „ordinea zilei” și care necesită o cât mai urgentă și optimă clarificare. Nu numai atât, Noi, tinerii, — mă refer la tinerețea fazel a doua din copilărie, adică în jurul vârstei de 20—21 ani — avem cuvânt hotărâtor în acest sens și va trebui să se țină seamă, fărăndoială, de propunerile și sugestiile noastre?!.. Și, acum, iartă-mă, trebuie să plec. Cu bine...

Așa mi-a vorbit colegul!

Că problemele sociale formează, acum, obiectul principal, asupra cărui sunt centralizate toate privirile oamenilor mari, șefi de state; că asupra lor sunt concentrate toate puterile intelectuale ale celor cari sunt chemați să le discute și limpeză; că ele trebuie fondate pe noi și echitabile baze sociale și că necesită, întrădevăr, o rezolvare urgentă și optimă, pentru toți indivizii, este foarte adevărat. Nimeni n'ar putea nega acest imperativ social.

Dar că, acest deziderat al timpului prezent ar putea fi soluționat și fără contribuția tinereții; că „problemele sociale” s'ar putea lămurii cu mult mai bine așa și că o militare din partea ei, în direcția aceasta, este de prisos, este mai mult decât adevărat.

Nu există o mai mare greșală pedagogică din partea celor ce au în mână lor destinul tinereții, ca aceea de-a tolera tinerilor să-și consume energiile lor și pentru rezolvarea unor probleme, care, întrec cu mult putința acestora de scrutare și discernământ.

Tinerețe și „probleme sociale” nu cadrează cu tinerețea, cu insuficiența ei capacitate de lămurire a unor astfel de probleme. Faptul acesta este confirmat, de psihologie, dar mai ales de pedagogie. Bazat pe legile pedagogiei, tânărul nu poate să-și aibe cuvânt și atitudine în asemenea chestiuni la o vârstă de 20—21 ani, din cauza, pe deoparte, a vârstei deabia leșite din cadrele copilăriei, iar pe de alta,

FOIȘOARA

CAPITOLUL II

Misionarismul laic în practica bisericească a primelor veacuri creștine

[14]

(Cu referire specială la lupta antisectară)

de Preot Dr. Corneliu Sârbu

5. Tațian, născut în Asiria către anul 120, a fost discipolul sf. Iustin la Roma. Primind o educație greacă destul de îngrijită, era remarcabil nu numai prin erudiția sa ci și prin cultura sa literară și filosofică. Colportând — ca sofist — discursurile sale din oraș în oraș, el studia diferite religii, inițindu-se în mai multe mistere și în sfârșit se convertise — în Roma — la creștinism, fiind însușit de același duh ca și dascălul său. Acolo urmă cursurile sf. Iustin, pentru ca după moartea acestuia să deschidă el însuși o școală după exemplul maestrului său. Deși îmbrățișase creștinismul ca pe unica filosofie adevărată și fu ortodox la început, Tațian căzu mai târziu în ghimărele gnosticismului și deveni chiar întemeietorul sau cel puțin căpetenia unei secte proprii,

numită encratism. Revenind în Orient, muri aici la o dată încă necunoscută.¹

Apologet al creștinismului contra păgânismului și scriitor fecund și 'n alte direcții, Tațian a fost un polemist în toată puterea cuvântului. Din multe sale opere, numai două s'au păstrat: „Cuvânt către Elini”, compus către anul 170, înainte de căderea în erezie, și „Diatessaron”-ul (τὸ διὰ τεσσάρων εὐαγγέλιον) compus după întoarcerea sa în Orient. Deși compusă pe când autorul ei căzu pe panta semignosticismului, lucrarea aceasta din urmă respectă conștiințios izvoarele respective și ca atare ajunge la oarecare celebritate, bucurându-se de un mare renume la ortodocșii din Siria până în veacul al V-lea, fiind adoptată în liturgia siriacă și comentată de sf. Efreim Sirul.² Subliniind numai, remarcabila contribuție a unui mirean în domeniul respectiv, zăbovim mai mult — întrucât intră deplin în sfera preocupărilor noastre — asupra apologiei lui Tațian: Păstrat în întregime, „Cuvântul către Elini” e mai puțin o apologie a creștinismului decât o pătimăse polemică împotriva culturii grecești.³ Voind să demonstreze superioritatea creștinismului față de păgânism (introducere: cap. 1—4), atât din punct de vedere doctrinal (I-a parte: cap. 5—30) cât și din punct de vedere cronologic (II-a parte: cap. 31—42), autorul arată, în partea primă, rând pe rând această superioritate în ce privește

principalele învățături ale creștinismului, și anume: doctrina despre Logos, înviere, îngeri și demoni, suflet, spirit, cosmos, etc., comparate cu învățăturile religioase și filosofice ale Grecilor. Partea a doua este mai ales o discuțiune de cronologie, având de scop dovedirea faptului că scrierile biblice sunt cu mult anterioare lucrărilor păgâne.⁴

Introducând un gen nou de apologetică cu totul deosebit de acela al maestrului său, Tațian se apropie mai mult de Tertulian. Ca și acesta, el este excesiv până la paradox, batjocoritor și violent. Incisiv și injust cu eleanismul, el nu găsește nimic bun la păgâni. Dela un capăt la altul, apologia lui e scrisă cu pumnul închis. Compoziția sa este adeseori lăbărtată și neglijată ca aceea a lui Iustin; stilul e afectat și vizează efectul. În schimb, el este plin de vervă și de incisivitate satirică. Așa încât, Tațian este un scriitor pretențios însă abil.⁵

Din unele aspecte negative ale figurii de apologet a lui Tațian, desprindem învățământul că chipul apărătorului ideal al creștinismului nu-l constituie numai zelul excesiv ci și obiectivitatea, temperanța în duh și eleganța în maniere.

6. Mult mai modestă figură de apologet al creștinismului a făcut filosoful Hermia, despre care nici până azi

¹ Altaner: O. c. p. 67.

² Cayré: O. c. p. 125.

³ Cayré: O. c. p. 125; Tixeront: O. c. p. 54; Boreille G.: Les Pères apologistes. In „Dictionnaire de Théologie catholique”, t. II, 2-e partie, col. 1584 sq.

⁴ Cayré: O. c. p. 124; Popovici E.: O. c. vol. I, p. 384.

⁵ Popovici E.: O. c. vol. I, p. 384; Cayré: O. c. p. 124 sq.

Sinodul general al Bisericii Pravoslavnice Ruse

Intre 31 Ianuarie și 2 Februarie 1945 s'a ținut la Moscova Sinodul Bisericii pravoslavnice ruse, convocat în urma hotărârii luate de Sinodul dela 23 Noemvrie 1944, pentru alegerea patriarhului Moscovei și al întregii Rusii și pentru a aproba Regulamentul de conducere a Bisericii pravoslavnice ruse.

La lucrările sinodului au luat parte Alexei, Mitropolitul Leningradului și al Novgorodului; Mitropolit Nicolae al Krutitkului; Mitropolit Ioan al Kievului și al Galiei; Mitropolitul Veniamin al Americii de Nord și Aleutinelor, 41 de arhiepiscopi și episcopi și 126 de reprezentanți ai preoților și mirenilor.

La Sinod au mai participat, în mod onorific, Sanctitatea Sa patriarhul Cristophor al Alexandriei; Sanctitatea Sa Alexandru al III Patriarhul Antiochiei și al întregului Orient; Prea sfințitul și Prea cuviosul Calistat, catolicosul patriarh al întregii Georgii; mitropolitul Ghermanos, reprezentantul Patriarhiei Constantinopolului; Arhiepiscop Afinogor al Sevastinului, reprezentantul patriarhiei Ierusalimului; mitropolitul Iosif al Skopljei, reprezentantul Sinodului Bisericii pravoslavnice sârbe; Episcopul Iosif al Argeșului, reprezentantul Bisericii pravoslavnice române, și mitropolii, episcopi, protoereii și celelalte persoane care-i însoțesc.

Sinodul general a fost deschis printr-o rugăciune și o cuvântare introductivă a Mitropolitului Alexei al Leningradului și Novgorodului, președintele Sinodului, păstrătorul scaunului patriarhal.

În numele guvernului U.R.S.S. Sinodul general a fost salutat de G. G. Karпов, președintele Consiliului pentru chestiunile Bisericii pravoslavnice ruse de

din cauza vârstei intelectuale, care — în afară de genii, — n'are suficientă putere de pătrundere și rezolvare a unor probleme prea mature.

Mai bine ar fi — cred — ca tinerii să se ocupe de mijloacele care i-ar ajuta să devină oameni de omenie, cinstiți, care să știe respecta pe cel ce merită respect; oamenii de caracter, de bun simț și să-și pregătească armele necesare pentru lupta ce au s'o ducă în școala vieții. Căci, a te ocupa, tinere, cu altceva decât cu acestea, cu probleme pe care nu le vei putea rezolva acum, înseamnă un avans de maturitate nejustificată, înseamnă a fi un „încurcă lume”, un lipsit de bun simț, un „clititor în stele”, și a te crede, nici mai mult, nici mai puțin, decât „buricul pământului”. Fiecare vârstă cu problema ei și fiecare la locul lui. Aceasta este ordinea firească. Ce este altfel, e contra firii, și dă greș.

Avram Petric

pe lângă Consiliul Comisarilor Poporului al U. R. S. S.

La propunerea Mitropolitului Nicolae, Sinodul general a aprobat în unanimitate mesajul trimis guvernului Uniunii Sovietice.

Sinodul a ascultat raportul Mitropolitului Alexei, păstrătorul scaunului patriarhal, asupra activității Bisericii pravoslavnice ruse în timpul războiului pentru apărarea Patriei, și a luat hotărârile corespunzătoare.

Sinodul a examinat și aprobat în unanimitate Regulamentul de conducere a Bisericii pravoslavnice ruse, și a ascultat rapoartele: Comisiei de mandate asupra compunerii Sinodului și al Protopopului Tihon Popov, Rectorul Institutului pravoslavnic de teologie, asupra institutelor de învățământ teologic.

După aceasta Sinodul a trecut la alegerea Patriarhului Moscovei și întregii Rusii.

Sinodul general a ales în unanimitate ca Patriarh al Moscovei și al întregii Rusii pe Mitropolitul Alexei al Leningradului și Novgorodului, păstrătorul scaunului patriarhal.

Sinodul a adresat un apel către creștinii din toată lumea și către Biserica pravoslavnică rusă.

La 4 Februarie, în Preasfințita Catedrală a sfintei Patriarhii, s'a făcut înscăunarea noului Patriarh al Moscovei și al întregii Rusii în cadrul unei slujbe solemne. (TASS).

Rugă

Adânc smeriți Te rugăm, Doamne.
Cu șoapta apelor târzii,
Cu suspin de frunze ce cad în toamne,
Cu zâmbetul apus în visul de copii.

Întinde patrafir de stele
Peste neamul nostru, Sfinte,
Și-i desleagă azi păcate grele.
Să nu l' inee valul în morminte;

Și s'alungi durerile rele,
Milostiv și iertător,
Când cetim molitvă pentru ele
Și stropim aghiasmă, lacrima luminilor.

Să n'aducă peste sate,
În colibe sau orașe,
Ploi cu izvoare neseceate,
Molime, cu uliți putrezind de oase.

Doamne, Te rugăm mereu.
Ca, din ploaia de nevoi,
Păzește-ne de ce e mai greu:
De ura și de războiul dintre noi!

Preot Ioan Ionescu.

C. preoți să stea
în fruntea mișcării

Oastea Domnului

nu știm precis cine a fost și când a trăit. Pentru că deslușirile lipsesc și criteriile interne se reduc la mult prea puțin. Așa încât, tot ceea ce putem spune despre el se reduce la conjuncturi. Opinia comună a specialiștilor îl așează în epoca apologetilor, la finea veacului al II-lea sau începutul celui de al III-lea. Pentru că în titlul tradițional al manuscrisului autorul poartă numele de filosof, iar viața și căldura limbajului opusculului să trădează vădit o epocă de luptă, în care școlile filosofice erau încă înfloritoare și creștinismul nu repurtă încă victoria sa.¹

Opera lui Hermia este o *Satiră a filosofilor profani*, în care pretinde a justifica afirmația paulină: „Înțelepciunea acestei lumi este o nebunie înaintea lui Dumnezeu”. Opunând filosof fața de filosof și opinie față de opinie, autorul nostru arată că respectivele doctrine sunt contradictorii și ca atare se anulează unele pe altele. Această contradicție o prezintă mai întâu concepția despre natură, despre binele suveran și despre destinul sufletului și al omului. Dacă filosofii se înțeleg așa de puțin asupra acestor probleme, atunci cum se vor înțelege asupra lui Dumnezeu și asupra lumii, asupra principiilor lucrurilor? Prin urmare, adevărul scapă omului și filosofia atât de preamărită, departe de a poseda știința lucrurilor, nu este decât o luptă contra umbrelor.²

Scrisă într'un ton glumeț, leger și spiritual, opera lui Hermia este o satiră plină de vervă, ingeniozitate și picanterie, care trece în revistă toate sistemele filosofiei grecești din veacul al VI-lea până în veacul al II-lea a. Chr. Merituriu din punct de vedere literar și interesantă, ea nu prezintă o valoare mare ca fond. Lipsindu-i justificarea într'un mod pozitiv a adevărului creștinismului, ea nu merită decât în sens larg titlul de apologie. În consecință, autorul ei n'are dreptul a fi înșirat în același rang cu ceilalți apologeti ai veacului al II-lea.³

Din figura minoră de apologet realizată de Hermia, învățăm că în constituirea calității de apărător al creștinismului nu-i suficientă critica negativă — fie ea chiar îndreptățită — ci e absolut necesară justificarea pozitivă a tezelor creștine.

7. Tot secundar ca importanță a operei sale, este și *Asiatul Miltide*, activ în a doua jumătate a veacului al II-lea. Deși viața lui nu este foarte puțin cunoscută, putem afirma cu toată probabilitatea că a fost laic. Pentru că nu cunoaștem până acum nici o împrejurare a vieții lui, care care să infirmе această concluzie.²

Toată opera lui s'a pierdut și dela el n'avem astăzi decât titluri. În afară de diverse scrieri antimontaniste și

Budapesta a căzut

La începutul săptămânii acesteia ultimele rezistențe ale forțelor germano-ungare încercuite la Budapesta au fost zdrobite și capitala Ungariei a fost ocupată în întregime de vitezele trupe sovietice, alături de cari au luptat și două divizii românești.

Citadela trufiei maghiare, cuibul de șerpi cari au înveninat Europa în ultimul pătrar de veac, contribuind în măsură hotărâtoare la deslănțuirea războiului acesta ca și la a celui trecut, a fost sfărâmat. Este pentru a doua când orașul megalomaniei grofești e ocupat în decurs de un sfert de veac. Dar dacă primădată a scăpat ușor, de astădată și-a luat pedeapsa cu vârf și îndesat, nerămânând aproape piatră pe piatră. Propaganda deșanjată revizionistă, adevărată ațătare continuă la un nou război, și-a cules roadele. Să sperăm că cel puțin deastădată vecinii noștri, atât de îmbădășiți de spirit feudal și imperial, vor învăța minte, renunțând pentru totdeauna la visurile neghioabe ale stăpânirii peste alte neamuri.

Conferința din orașul Ialta în Crimeea

Dela Moscova se anunță, că în 13 I. c. s'a publicat, în capitalele celor trei mari puteri aliate, Comunicatul oficial despre Conferința de 8 zile din Februar 1945, a conducătorilor acestor puteri, întruniți în Ialta Crimei.

S'a făcut, în această conferință, declarații comune asupra următoarelor puncte:

I. Zdrobirea Germaniei naziste.
II. Ocuparea Germaniei și controlul asupra ei.

Conform unui plan, aliații vor ocupa zone deosebite din Germania. Administrația va fi coordonată, iar controlul se va executa de o Comisie de Control, compusă din comandanți supremi ai armatelor respective, cu reședința la Berlin.

Franța va fi invitată de a lua asupra sa ocuparea unei zone, dacă va voi acest lucru și va intra ca al patrulea membru în Comisia de Control.

Scopul inexorabil al aliaților este nimicirea nazismului și a militarismului, garanția securității viitoare.

Nu se urmărește nimicirea poporului german, ci numai excluderea posibilității unei noi agresiuni din partea lui.

III. Reparații din partea Germaniei.
IV. Conferința Națiunilor Unite.

La 25 Aprilie 1945 se va ține la San Francisco conferința Națiunilor Unite. Pentru lansarea invitațiilor, Franța și China vor fi imediat consultate.

V. Declarațiune asupra Europei eliberate.

Se vor consulta toate țările interesate, iar Franța va fi chemată să colabo-

reze alături de cel trei aliați la rezolvarea problemelor.

VI. Despre Polonia.

VII. Despre Jugoslavia.

A fost trecut în revistă și situația celorlalte țări balcanice.

VIII. Consfătuirea miniștrilor de externe.

Conferințele miniștrilor de externe se vor ține succesiv în capitalele aliate, viitoarea consfătuire va fi ținută la Londra.

IX. Unitate în organizarea păcii.

Comunicatul este semnat de: Winston Churchill, Franklin Delano Roosevelt, și de Iosif Visarionovici Stalin.

RAPORT

asupra activității științifice și de organizator a P. C. Sale Păr. Prot. Dr. Ștefan Lupșa, alcătuit de comisiunea instituită pentru chemarea prin numirea ca titular a unui profesor la catedra vacantă de Istoria Bisericii române și Arta Creștină ortodoxă dela Academia teologică „Andreiană” din Sibiu, conform Art. 15. 2 al Regulamentului acestei Academii, comisie ce și-a ținut ședințele la 31 Ianuarie 1945.

Comisiunea, cercetând activitatea P. C. Sale Păr. Prof. Dr. Ștefan Lupșa, a constatat următoarele:

I. Studiile în domeniul teologiei și al Istoriei Bisericii române:

P. C. Sa Păr. Prof. Dr. Ștefan Lupșa născut în anul 1905 din părinți români ortodocși, în comuna Miersig, județul Bihor, este licențiat (din 1926) și doctor (1929) al Facultății de teologie din Cernăuți. P. C. Sa a urmat studii de specializare în Istoria Bisericii la Viena în 1929, în care timp s'a ocupat și cu adunarea de documente din Arhiva Imperială, privitoare la Istoria Bisericii românești din Ardeal.

II. Activitatea științifică:

P. C. Sa Păr. Prof. Dr. Ștefan Lupșa a tipărit până în prezent următoarele lucrări din specialitatea Istoriei Bisericii române:

1. Catolicismul și Românii din Ardeal și Ungaria până la 1556, teză de doctorat în teologie, Cernăuți 1929 (XV+103 pag.).

2. Istoria bisericească a Românilor din Bihor până la 1829, Oradea, 1935 (144 pag.).

3. Istoria parohiei Ștei, Beiuș, 1942 (110 pag.).

4. Dositei Filiti în Ardeal, Revista Teologică Sibiu, 1930, (9 pag.).

5. Din trecutul Mănăstirii Brâncovești dela Sămbăta de Sus, Revista Teologică, Sibiu 1931 (8 pag.).

6. Fost-a Eftrem Veneamin episcop al Orăzli? Bls. Ort. Rom., București Iunie 1935 și Decembrie 1936 (5 pag.).

7. Cum a ajuns Meletie Kovács episcop? Bls. Ort. Rom., București; Martie 1937 (7 pag.).

8. Vechea episcopie a Sătmăului,

antignostice (mai ales antivalentiniene), Miltiade compune trei apologii: „Către Elini”, „Către Iudei” și „Către arhonti”, aceasta din urmă adresată împăraților în favorul religiei pe care o practica autorul.¹ Neavând păstrate nici măcar fragmente din opera sa, e cu neputință a ilustra și caracteriza maniera lui apologetică. Ceea ce putem spune cu certitudine — pentru a reliefa activitatea sa de apărător al creștinismului — este că el a fost unul din cei mai activi apologeti ai credinței creștine, fie contra Grecilor, fie contra Iudeilor, fie pe lângă puterea lumescă. Așa încât, cu drept cuvânt Tertulian îl numește „Advocatul Bisericii”.²

8. Pe linia majoră a apologetilor veacului al II-lea se înscrie cu cinstă *Atenagora*. Despre viața lui nu știm aproape nimic. Toată biografia lui se reduce la aceste două titluri: filosof creștin și atenian. Născut din părinți păgâni, la început a manifestat puțină simpatie față de creștinii. Dar citirea sf. Scripturi cu scopul de a combate creștinismul, l-a convertit la Hristos. De atunci deveni apărătorul fraților săi și al credinței sale în înviere. Se pare a fi urmat cursurile școlii catihetice din Alexandria. Nu știm nimic despre locul, data și circumstanțele morții sale.³

¹ Bardehewer: O. c. I, B, p. 285 sq.

² Bardehewer: O. c. I, B, p. 285 sq.

³ Bardehewer: O. c. I, B, p. 285 sq.

¹ Vezi mai pe larg la: Bardehewer: O. c. I, B, p. 285 sq.

² Bardehewer: O. c. I, B, p. 285 sq.

¹ Idem, ibidem, col. 2306; Cayré: O. c. p. 130.

² Cf. Amann E.: Miltiade. In „Dict. de Théologie catholique”, t. VI, 2-e p., col. 1765.

Revista Teologică, Sibiu, Aprilie, 1938 (7 pag.).

9. Contribuții la Istoria Bisericească a Românilor bănățeni în sec. XIX, Bis. Ort. Rom., București, Decembrie 1938 și Ianuarie 1939 (36 pag.).

10. Știri și documente despre Biserica ortodoxă română din Transilvania după 1761, Revista Teologică, Sibiu 1941 Nr. 5—6 și 1942 Nr. 1,3,5 (48 pag.).

Pe lângă acestea a mai publicat și alte studii și recenzii referitoare la probleme din Istoria Bisericii române, prin diferite reviste, precum și studii din domeniul Istoriei bisericești universale, dintre care e de remarcat în deosebi: Primatul Sf. Apostol Petru în Sf. Tradiție, vol. I, Primele 3 secole lași 1943.

Aceste lucrări și studii dovedesc o continuă și temeinică preocupare științifică în domeniul Istoriei Bisericii românești. P. C. Dr. Ștefan Lupșa lucrează pe bază de documente originale, scoțând însuși multe la iveală și interpretându-le cu multă acuritate științifică, ajutat de o bogată cunoaștere a trecutului românesc.

Având în vedere activitatea de până acum a P. C. Sale, se poate conchide că va lucra și de aici înainte cu bune rezultate în specialitatea Ist. Bisericii Române.

III Activitatea didactică:

P. C. Sa Păr. Dr. Ștefan Lupșa a funcționat ca profesor la Academia teologică din Oradea, azi refugiată la Timișoara, începând cu anul 1926 și până în prezent.

IV. Activitatea de organizator:

Destinicia de organizator și-a arătat-o prin faptul că a condus susnumita Academie în calitate de Rector între anii 1939—42, anul grei în care a trebuit să instaleze Academia la un sediu nou pentru vremea refugiatului.

Pe baza titlurilor și a activității de mai sus și a faptului că întrunește condițiile din Articolul 15, l a din Regulamentul Academiei teologice Andreiane, comisiunea propune chemarea prin numirea ca titular a P. C. Sale Păr. Dr. Ștefan Lupșa la catedra de Istoria Bisericii Române și Arta Creștină ortodoxă dela Academia teologică „Andreiană” din Sibiu.

Având în vedere că susnumitul face parte din cadrele corpului didactic din învățământul superior, Comisiunea constată că nu este cazul de-a fi supus și la o probă didactică.

Sibiu la 31 Ianuarie 1945

Președinte:

† NICOLAE

Arhiepiscop și Mitropolitul Ardealului.

Membri:

Prof. univ. Const. N. Tomescu

Prof. Dr. D. Stăniloae

Prof. Dr. N. Neaga

Prof. Dr. N. Terchilă

Dați-Vă obolul pentru cei în-cercați de soartă!

După discursul dlui Prim ministru general Rădescu

In sânul guvernului și în cercurile politice e mare vrajbă în urma discursului pe care l-a rostit Duminecă, 11 Febr., în sala «Aro» din București dlul general N. Rădescu, președintele consiliului de miniștri.

Partidele și organizațiile Frontului Național Democratic s'au supărat foarte tare pentru acest discurs, care în intenția dlui Primministru a voit să fie un apel la solidaritatea tuturor partidelor dela un om mai presus de partide, dar care în interpretarea reprezentanților din F. N. D. a fost o critică a atitudinii acestora. Partidele și organizațiile din F.N.D. mai reproșează dlui Prim ministru că deși anunțase că va ținea cuvântarea la «Scala» și membrii lor l-au așteptat acolo, dl general Rădescu s'a dus la «Aro» unde s'ar fi adunat numai membri ai partidelor «istorice» pe baza de invitații. Dl general N. Rădescu explică însă această schimbare a sălii de unde a vorbit, cu motivul că «Scala» ar fi fost ocupată încă de Sâmbătă seara de vre o mie de membri din F.N.D.

Acum discuțiile aprinse continuă și nu e exclus să avem iarăși o criză de guvern în curând.

Dă Doamne bunăînțelegere între partidele și între oamenii politici, ca să aibă liniște scumpa noastră țară!

INFORMAȚIUNI

Prezidentă nouă, a Societății naționale a femeilor ortodoxe, a fost aleasă dna Maria D. Soare, în locul Prințesei Alexandrina Gr. Cantacuzino.

† G. Morolanu. S'a stins din viață, la o vârstă venerabilă, fostul profesor și rector al Academiei de înalte studii comerciale și industriale din Cluj Brașov, G. Morolanu. Român de convingeri robuste și publicist fecund și talentat, adormitul întru Domnul a manifestat toată viața lui o plătuită tragere de inimă față de Biserica noastră, al cărei fiu credincios era. Dumnezeu să-l odihnească!

Libertatea cuvântului scris a fost atât de „respectată” în Ardealul de nord pe timpul celor patru ani de ocupație maghiară, încât pentru un milion și jumătate de locuitori români au văzut lumina zilei; abia 107 (una sută șapte) cărți românești, — calendare mai ales... Fără comentari!

Itinerar. A apărut și s'a alifit Itinerarul operațiunilor de Recrutarea tinerilor clasei 1947 în județul Sibiu. Consiliul de Recrutare a clasei 1947 va lucra, întreaga lună a lui Martie 1945, în comunele județului Sibiu. Informații, în legătură cu

operațiile de recrutare, se dau la Cercul teritorial Sibiu, Biroul I.

S'a statorit solda în armata română: pentru sergenți 40 lei, caporalii 30 lei, fruntași și soldați 20 lei, zilnic.

ȘTIRI LOCALE

Conferință publică. În seria conferințelor, organizate de către Despărțământul județean al „Astrei”, va vorbi, în sala prefecturii județului Sibiu, Duminecă, la 18 l. c., ora 16, dl prof. universitar Romul Cândea despre: Legăturile noastre politice cu Anglia.

Dela Biroul de populație, Sibiu. Viza buletinelor de înscriere se face în ordinea alfabetică a numelui de familie, și se începe în 2 Martie 1945, continuându-se până în 6 April. — În localul primăriei municipiului, Sala mare, camera 8—9, din strada Mitropoliei Nr. 2, — și anume: persoanelor care posed buletine de înscriere dela Biroul populației, Sibiu. Contravenienții vor fi dați în judecată.

Nr. 890/1945

(5) 1—2

Prăvălii de închiriat

Consiliul arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu dă în chirie începând din 23 Aprilie 1945, pe termen de trei ani, următoarele localuri de prăvălie din orașul Sibiu:

1. În casa din strada Regina Maria Nr. 7: Două localuri de prăvălie și trei apartamente pentru birouri comerciale resp. industriale.
2. În casa din strada Regina Maria Nr. 27: Două localuri de prăvălie.
3. În casa din strada Regina Maria Nr. 36: Un local de prăvălie.
4. În casa din strada Regina Maria Nr. 41: Două localuri de prăvălie.
5. În casa din strada Regina Maria Nr. 49: Două localuri de prăvălie.
6. În casa din Piața Unirii Nr. 10: Trei localuri de prăvălie.
7. În casa din strada Avram Iancu Nr. 5: Două localuri de prăvălie.
8. În casa din strada Mitropoliei Nr. 14: Un local de prăvălie.

Reflecții vor înainta oferta în scris până la 10 Martie 1945 la Consiliul Arhiepiscopesc ort. rom. în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45, unde se pot vedea condițiile și se dau zilnic informații.

În ofertă se va arăta felul comerțului pe care reflectantul îl va exercita, precum și suma chiriei ce se oferă pentru localul la care se reflectează.

Consiliul Arhiepiscopesc își rezervă dreptul de a alege liber dintre reflectanți.

Sibiu, din ședința secțiunii economice, ținută la 10 Februarie 1945.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr 991/944.

[2] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de Diacon, de pe lângă parohia protopopescă Brașov-Scheiu I. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat.
2. Locuință în natură sau bani de chirie, după posibilitate.
3. 15 jugăre de pământ arabil din terenurile bisericii, ca sestiune de Diacon.
4. Venitul provenit din ajutorul pe care-l va da preoților la umblatul cu sf. cruce în ajunul Bobotezii.
5. Diaconul va îndeplini și funcțiunea de secretar protopopesc.

Diaconul este obligat a servi regulat în Dumineci și sărbători și la toate ocaziile festive.

Concurenții își vor înainta actele în termenul legal cu binecuvântarea arhiepiscopescă de a candida și cu aprobarea subsemnatului Oficiu de a se prezenta la Biserica spre a oficia și a face cunoștință cu credincioșii.

Brașov, la 10 Decembrie 1944.

Consiliul parohial al bisericii Sf. Nicolae în înțelegere cu Oficiul protopopesc al Brașovului,

Dr. N. Stinghe Pr. Gh. Constantin

Adm. Prot. Preș. Paroh. Secretar - Paroh.

Nr. 40/1645.

(4) 1—1

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 22 Februarie 1945, ora 10, se ține licitație publică cu oferte închise în localul Ocolului Silvic „Valea Sadului” din Sibiu, pentru vânzarea spre exploatare a materialului lemnos doborât de vânt, uscat și atacat de insecte, de pe o suprafață aproximativă de 65 ha. din pădurea „Tarnița”, care este proprietatea Școlii primare de stat și a Bisericii ort. din Tălmăcel, județul Sibiu, cuprinzând un număr de 845 arbori de molid și 58 arbori de fag, cu un volum de de 594,840 m. c. cherestea, 383,767 m. c. mină și 26,808 m. c. celuloză, iar 55 steri lemne de fag în valoare de Lei 1.183.443.

Dispozițiunile cuprinse sub articolele 88—10 din L. C. P. a legii Nr. 441 din 23 August 1944 și condițiunilor generale de vânzarea pădurilor de stat publicate în Mon. Of. Nr. 108 din 1912, sunt aplicabile acestei licitațiuni.

Garanția de 5% din prețul oferit. Condițiunile de licitație se pot vedea la Ocolul silvic Valea Sadului, Inspectoratul silvic Sibiu și la Școala primară de stat din comuna Tălmăcel, jud. Sibiu.

În caz de nereușită, licitație se repetă în ziua de 27 Februarie 1945, la același loc și aceleași condițiuni.

Tălmăcel, la 5 Februarie 1945.

Pentru Școala primară de stat,

Dir. școlar: NIC. TODOSAN

Pentru Biserica ort. rom.

Pr. paroh: ION ROMAN

Filosof de cultură vastă și teolog adânc, Atenagora ne-a lăsat o operă de valoare considerabilă. Ea constă dintr-o apologie intitulată: „Solie pentru creștini” și dintr-un tratat: „Despre învierea morților”.¹

Compusă pe la anii 177—178 și adresată împăraților Marcu Aureliu și Commodus, Apologia lui Atenagora combate ca și sf. Iustin și Tațian, dar cu mai multă oroină și metodă, cele trei mari acuzațiuni aduse împotriva creștinilor, acelea ale ateismului, imoralității și antropofagiei. Mersul ideilor este cam acesta: În imperiu, fiecare cetățean are libertatea de-a adora pe dumnezeii preferați; singurii creștini sunt denunțați, urmăriți și condamnați. Trebuie să ne ținem în gardă față de denunțatori și să protejăm pe creștini în numele dreptului comun, al justiției și al filosofiei sănătoase.² Creștinii nu sunt ateii, pentru că adoră pe Dumnezeu. Ei nu cinstesc pe dumnezeii păgânismului, deoarece acești preținși dumnezei sunt nedemni de orice cult. Mai mult, (aci apologetul nostru trece la *ofensiva directă*); acești dumnezei sunt simple fapte și minunile care li se atribue sunt opera diavolului. Creștinii nu merită reproșul imoralității, fiindcă ei își interzic până și cugetarea răului; în căsătorie ei nu urmăresc alt scop decât procreațiunea. Ei practică castitatea și păstrează virginitatea. Adevărații vinovați ai des-

ordinei morale sunt păgânii, încât aici e cazul să repete adaugiul: „Viciul acuză virtutea” și se verifică proverbul: „Curtezana critică pe femeia castă”. Gratuită este și acuza de antropofagie la adresa creștinilor. Pentru că aceștia n'au nimic din Oedip și nici din Thyest. Antropofagia presupune omorul; ori, creștinii au oroare de sânge și se abțin chiar de a-l vedea vărsându-se. Ei împing respectul vieții până la condamnarea avortului. În sfârșit, credința lor în învierea trupurilor le interzice a se face mormântul viu al unui corp care trebuie să învieze.³

Operă cugetată matur, moderată în formă și fermă în ton, apologia lui Atenagora este una din cele mai frumoase prin gravitatea tonului, înalta ținută literară, loialitatea discuției și dimensiunea erudiției. Compoziția ei este remarcabil de clară și de metodică, iar fraza — totdeauna plină — e foarte bogată în idei. Argumentarea e fermă și viguroasă, având la bază o dialectică puternică; stilul e precis și sobru; iar uneori concis până la uscăciune.² Valoarea ei remarcabilă crește și prin meritul de a conține prima demonstrație rațională a unității lui Dumnezeu, din care merită a fi citată următoarea frântură: „Ființele născute sunt asemănătoare cu modelele lor; cele nenăscute sunt neasemănătoare, pentru că ele nu s'au născute din cineva nici pentru cineva. Se va zice poate: după cum

mâna, ochiul și piciorul formează un singur corp ale cărui părți le constituie, tot așa Dumnezeu e unul. Însă Socrate e compus din părți pentru că el e născut și coruptibil, pe când Dumnezeu este nenăscut, exempt de suferință și de separațiune: El nu e deci compus din părți”.¹ Pe de altă parte, apologia aceasta oferă prima încercare de demonstrare științifică a Trinității și — implicit — o mărturie valoroasă a credinței prineceiene în sf. Treime; tot ea aduce în literatura apologetică, un argument nou și caracteristic de ordin politic: ereditatea puterii imperiale, pentru care creștinii se roagă.² Întreg ansamblul acestei apologii îl relevă pe Atenagora ca pe un filosof și maestru adevărat, care discută problemele după regulile. Dacă sf. Iustin a fost un apostol în toată puterea cuvântului, iar Tațian un polemist de expresii tari, Atenagora a fost mai ales un dialectician care a știut să imbine armonic momentul polemic cu cel apologetic. Apologia lui se aseamănă cu aceea a sf. Iustin în deosebi prin maniera sa binevoitoare de a trata filosofia și ne face să presimțim pe Climent Alexandrinul și pe Origen, cari se vor strădui să facă alianță dintre filosofie și teologie.³

¹ Citat la Rivière: O. c. p. 164.

² Boreille G.: Athénagore, col. 2212; Idem: Les Pères apol., col. 1585.

³ Boreille G.: Athénagore, col. 2212; Bardenheuer: O. c. I, B., p. 292.

(Va urma)